

Formanden: Vi fortsætte altsaa Forhandlingerne; Rigsdagsmanden for Aalborg Amts 5te Valgkreds har Ordet.

B. Nee: Jeg kan dog ikke være enig med det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) deri, at det skulde være et aldeles betydningsløst Forslag, der er stillet med Hensyn til Theatret; aldeles betydningsløst, som han categorisk benævnede det, er det dog ikke. Det faaer vel i Dieblisset ikke nogen finantstiel Betydning, men det har en fremtidig Betydning, det bliver et Varsel for den kommende Tid. Han meente, at det ikke kunde nytte at give saadanne Varsler eller Advarsler, eller saadanne Raad til Ministeriet, at det skulde lade foretage Bespareser, naar man ikke samtidigt kunde sige, paa hvilken Maade de skulde stee; men vi have allerede af tidligere Erfaringer tilstrækkelig lært, at det er vanskeligt at angive Maaden, hvorpaa der skal spares ved Theatret, medens Udgifterne dog naae op til en saadan Høide, at man ikke kan bevilge dem i det Omfang. Vi have have ogsaa havt Love her, hvorved der forsøgtes en Ordning af Theatret, men man er ad denne Lovgivningsvei ikke kommen til noget Resultat, og der bliver altsaa ikke Andet tilbage for den bevilgende Myndighed end at sætte en Grændse for Bevillingen og saa lade Administrationen sørge for, at man ad den Vei kommer ind paa et mere besparende System, eller ogsaa, at Administrationen forelægger Lovforslag i den Henseende. Med Hensyn til det Spørgsmaal om Sorø Academies Overslut, da verserer der her to tvistende Ansøelser, en, som fornemmelig gaaer ud paa at faae slaaet fast, at Staten er uindskrænket Herre over saadanne Midler og kan gjøre dem anvendelige, hvorledes den vil, og en anden, som søger at begrænse Anvendelsen saaledes, at Midlerne kun maae anvendes til saadanne Diemed, som komme de Bestemmelser, der ere givne for Sorø Academi, nærmest; men i sidste Henseende afvige vi da ikke saa lidt fra Bestemmelserne for Sorø Academi. Jeg troer derfor, at der er Grund til at see bort fra de Forslag, der ere stillede, saa at vi ikke give Noget af dem vor Stemme og derved holde en anden Maade aaben, hvorved vi kunne faae Anven-

delse for Sorø Academies for det selv overflødige Midler til saadanne Diemed, som komme Legeringen saa nær som muligt. Der foreligger vel ikke noget Forslag derom nu fortiden, og det maa altsaa være forbeholdt Fremtiden, maastee naar vi atter samles ad Aare; men det er dog en Udvei, mener jeg, til at vi kunne faae en saadan Anvendelse for Midlerne, og denne vil man ikke kunne benytte, naar vi først have faaet Anvendelsen slaaet fast i saadanne Retninger, at betydelige Capitaler af Sorø Academies Midler derved absorberes, saa der ikke bliver Noget tilovers til andre Diemed. Det er en bekjendt Sag, at vi til det lærde Skolevæsen anvende meget store Capitaler, som vel fornemmelig hidrøre fra det lærde Skolevæsens Skolefond. Jeg er aldeles enig med, hvad der allerede igaar er yttret af det ærede Medlem for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), og idag med Styrke er fremhævet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), nemlig at vi hverken kunne tør eller bør betragte disse særlige Fonds som saa urørlige, at de ikke skulde kunne komme Statens øvrige Diemed, især naar det er dermed beslægtede, tilgode, og vi maae altsaa ogsaa være berettigede til at lade det lærde Skolevæsen, istedetfor af Skolefondens, tilflyde Midler af Sorø Academi; det bliver kun en anden Venævnelse for de Tilskud, vi gjøre til Skolerne; det er desuden ikke Skolefondens alene, der underholder dem; de underholdes tillige ved Landgilde og andre Statsmidler. Saalænge Staten altsaa endnu skal behøve at tilstøde saameget til den lærde Undervisning, og ikke i den Henseende kan bespare ved at indføre en mere økonomisk og maastee tillige hensigtsmæssigere Driftsmaade, maatte vi kunne tage af Midlerne dertil fra Sorø Academi, istedetfor at der her er foreslaaet, at vi skulde søge at komme ikke blot Almueskolevæsenet, men ogsaa Veterinær- og Landbohøistolen tilhjælp ved Midler fra Sorø Academi. Hvad Veterinær- og Landbohøistolen angaaer, saa kunde den vel siges paa en Maade at være et af de Diemed, der ligge Sorø Academi nær ifølge Fundatsen, som her er paa beraabt. Det er ikke blot saaledes fra Regeringens Side tilsigtet, at Sorø Academies